

31. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2024.

Razred ili kategorija natjecanja: ispit za 2. razred gimnazije

Zaporka

--	--	--	--	--

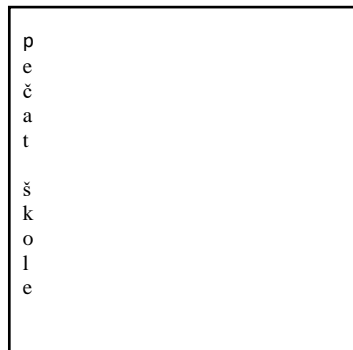
Broj postignutih bodova ____ / 50

Potpis članova Državnoga povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke rješavaj prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadatcima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Državno povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Državnomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima.

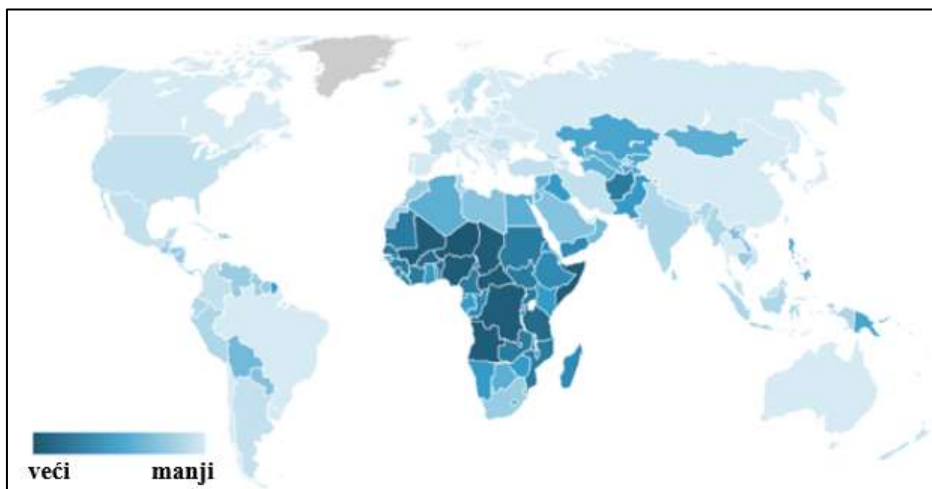
U djelomično ispravno riješenim zadatcima boduju se ispravno riješene čestice. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, nepotpuni odgovori, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljeni prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Državno povjerenstvo.

U PRVA DVA ZADATKA JEDAN JE TOČAN ODGOVOR. ANALIZIRAJ GEOGRAFSKU KARTU SVIJETA I ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.

1	
---	--

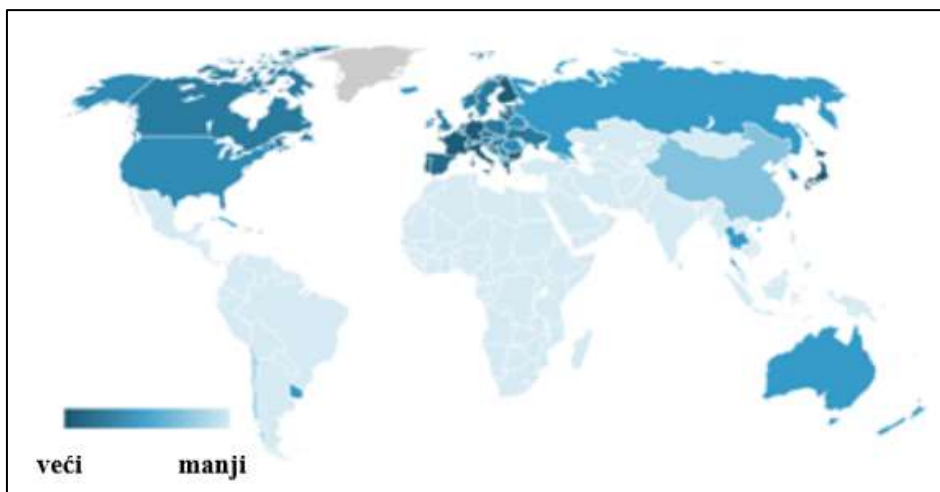
1. Koji je demografski pokazatelj prikazan na priloženoj geografskoj karti?

- a) kupovna moć   b) stopa fertiliteta   c) stupanj obrazovanja   d) stupanj urbanizacije**

1	
---	--

2. Koji je od navedenih pokazatelja prikazan na karti?

- a) potreba za hranom**
b) pritisak na mirovinske fondove
c) udio primarnoga sektora u zaposlenome stanovništvu
d) udio mladoga u ukupnome stanovništvu

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UPISIVANJEM ODGOVORA NA CRTU.

2

3. Kako nazivamo postupak oporabe već iskorištene gume, plastike, stakla ili papira?

_____

Kakav je njegov utjecaj na troškove proizvodnje? _____

_____

1

4. Koje je ime rijeke koja teče konurbacijom u zapadnome dijelu Njemačke, a koja je ujedno i stari industrijski prostor? _____

2

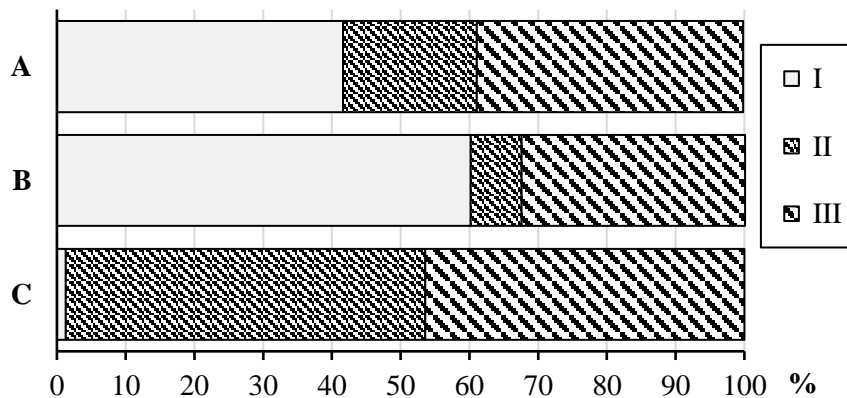
5. Kako nazivamo planski izdvojene prostore, najčešće uz gradove, namijenjene poticanju razvoja poduzetništva i istraživanja na području visokih tehnologija i razvoja proizvoda?

_____

Za koju su industrijsku revoluciju vezani takvi prostori?

_____

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU DIJAGRAMA.

Struktura zaposlenih po sektorima u državama A, B i C 2024. godine

2

6. Najveći udio industrijskih radnika u strukturi zaposlenih ima država označena slovom _____, a država za čije su gospodarstvo ključni lokacijski faktori pogodna klima, plodno tlo i vode označena je slovom _____.

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.

1	
---	--

7. Što je od navedenoga demografski lokacijski činitelj?

- a) cijena sirovine   b) stopa nupcijaliteta   c) stupanj obrazovanja   d) troškovi prometa

1	
---	--

8. Koji je od navedenih lokacijskih faktora bio najvažniji tijekom I. industrijske revolucije?

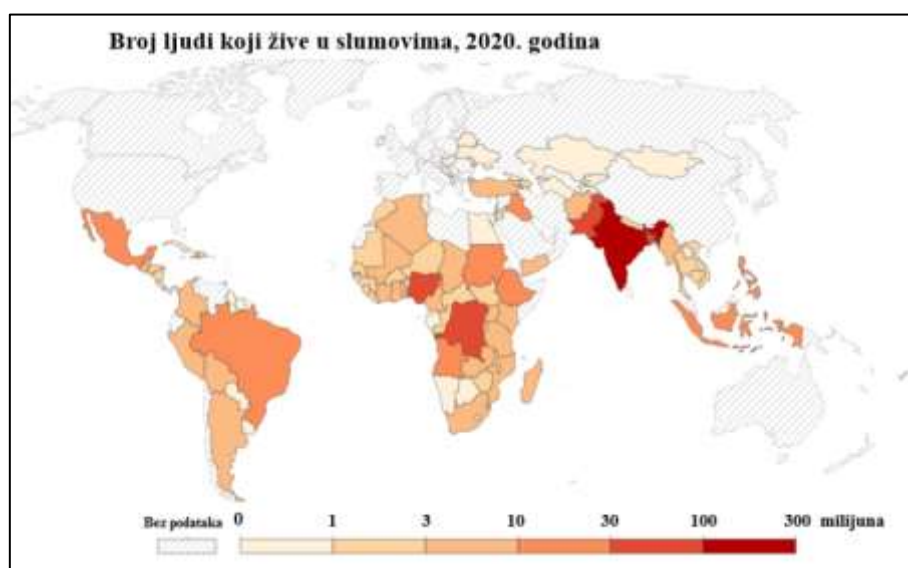
- a) blizina sirovina i energetske izvora   b) blizina tržišta
c) prometna dostupnost   d) obrazovana radna snaga

1	
---	--

9. S kojom fazom razvoja industrije povezujemo pojavu *brownfield* zemljišta?

- a) industrijalizacija   b) deindustrijalizacija   c) reindustrijalizacija

U SLJEDEĆEM ZADATAKU DVA SU TOČNA ODGOVORA. ANALIZIRAJ GEOGRAFSKU KARTU SVIJETA I ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

2	
---	--

10. Koji su uzroci prikazane pojave na geografskoj karti?

- a) zadovoljavajući stambeni uvjeti
b) visok stupanj gospodarske razvijenosti
c) visoka stopa nezaposlenosti
d) planska izgradnja
e) nekontroliran populacijski rast gradova

1	
---	--

11. Ime je države u kojoj u *slumovima* živi više od 100 000 000 stanovnika

_____ .

SLJEDEĆA DVA ZADATAKA RIJEŠI S POMOĆU TABLICE.

Tablica 1. Definicija urbanih naselja odabranih država

Država	Kriteriji za izdvajanje urbanih naselja
A	<ul style="list-style-type: none"> - 50 000 stanovnika i više - 60 % kuća u izgrađenim zonama - 60 % i više stanovnika zaposleno u industriji, trgovini i drugim gradskim djelatnostima
B	<ul style="list-style-type: none"> - najmanje 2500 stanovnika, a koje žive u kompaktно izgrađenoj zoni - 50 % i više zaposlenoga stanovništva u neagrarnim djelatnostima
C	- ukupan broj stanovnika

3 **12.** Na crtu iza imena države upiši odgovarajuće slovo iz prvoga stupca tablice.
Dvije crte trebaju ostati prazne.

Indija: _____

Japan: _____

Singapur: _____

Švedska: _____

Zimbabve: _____

1 **13.** Koje je ime države iz prethodnoga zadatka sa stupnjem urbaniziranosti od 100 %?
_____

U SVAKOME OD SLJEDEĆIH DVAJU ZADATAKA DVA SU TOČNA ODGOVORA. ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

2 **14.** Koje od navedenih industrija pripadaju novoj industriji?

a) kemijska   **b)** farmaceutska   **c)** metalurgija
d) petrokemijska   **e)** telekomunikacijska

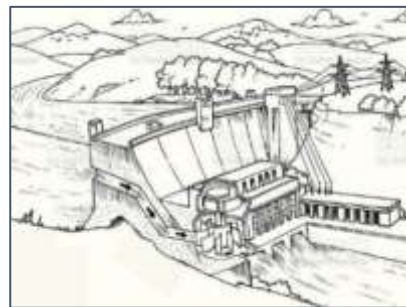
2 **15.** Koja su obilježja azijskih novih industrijskih regija?

a) industrije visokih tehnologija   **b)** litoralizacija   **c)** nalazišta energenata
d) nalazišta sirovina   **e)** radnointenzivna industrija

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI POMOĆU FOTOGRAFIJE.

1

16. Koji je prirodno-geografski faktor bio najvažniji pri smještanju energetskega postrojenja prikazanoga na crtežu? _____

U SLJEDEĆEMU ZADATKU NA SVAKU CRTU UPIŠI ODGOVARAJUĆE SLOVO I BROJ.

2

17. Poveži tehnološki park s pripadajućim gradom i sveučilištem.

_____ Silicon Valley

_____ Route 128

A) Boston

B) Los Angeles

C) Philadelphia

D) San Francisco

E) Seattle

1) Berkeley

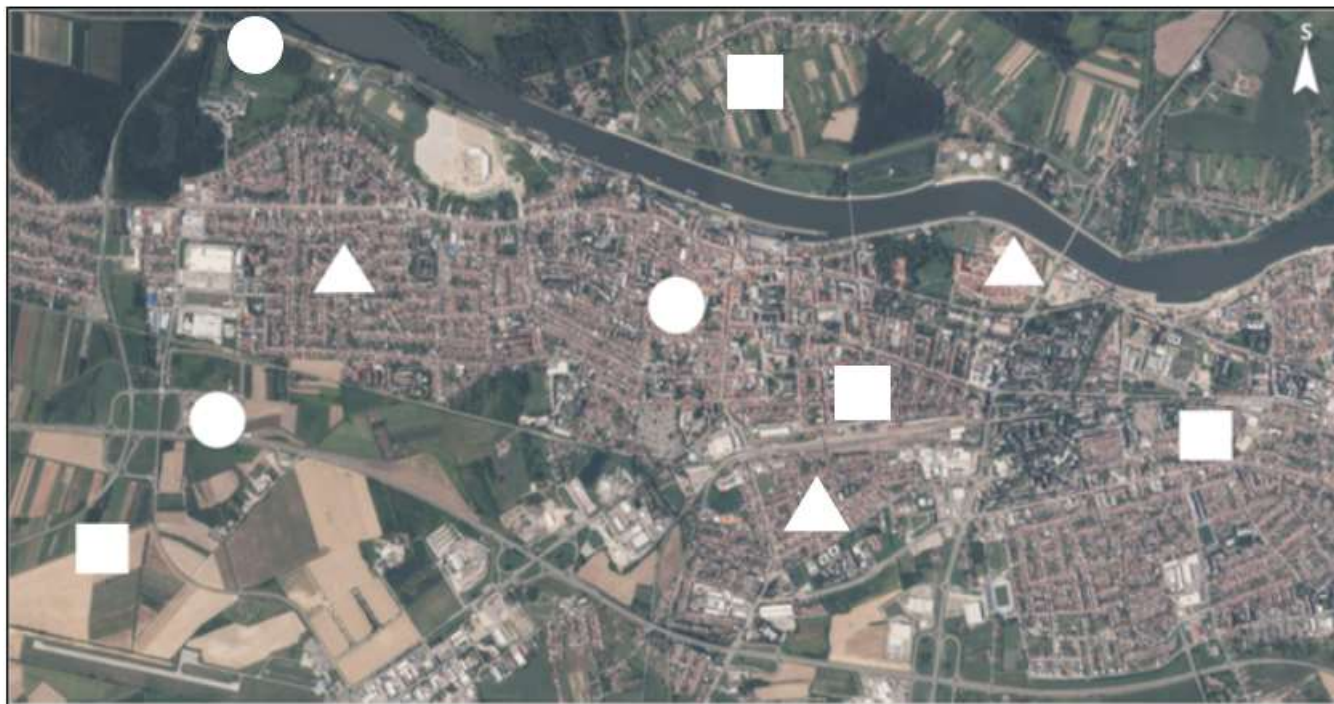
2) Harvard

3) MIT

4) Princeton

5) Stanford

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE ORTOFOTOKARTE.

3

18. Analiziraj isječak ortofotokarte te na njemu označi odgovore.

a) Upiši **slovo P** u dva kvadratića na karti na mjestima odvijanja primarnih djelatnosti.

b) Upiši **slovo T** u dva kvadratića na mjestima odvijanja djelatnosti tercijarnoga sektora.

c) Upiši **slovo C** u kružić koji se označava lokaciju suburbanoga trgovačkog centra, a **slovo I** u trokut na lokaciji planiranoga industrijskog pogona kojemu bi pogodovala blizina prometnih tokova.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU DOPUNI REČENICE.

2	
---	--

19. Naziv je jezične porodice kojoj pripada katalonski jezik _____.

Ime je otočne skupine južno od Katalonije na kojoj se govori katalonskim jezikom _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU TABLICE.

Tablica 2. Broj zaposlenih u Hrvatskoj prema NKD-u 2007. u listopadu 2022.

Područje	Djelatnost	Broj zaposlenih
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	26 201
B	Rudarstvo i vađenje	3 734
C	Prerađivačka industrija	239 794
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	14 574
E	Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpada te djelatnosti sanacije okoliša	26 252
F	Građevinarstvo	107 085
G	Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla	211 905
H	Prijevoz i skladištenje	76 972
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	96 577
J	Informacije i komunikacije	55 666
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	36 740
L	Poslovanje nekretninama	9 475
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	68 725
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	57 124
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	107 998
P	Obrazovanje	123 332
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	104 841
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	27 384
S	Ostale uslužne djelatnosti	20 307

2	
---	--

20. Naziv je djelatnosti s najvećim brojem zaposlenih _____.

Ta djelatnost pripada sektoru čiji je naziv _____.

2	
---	--

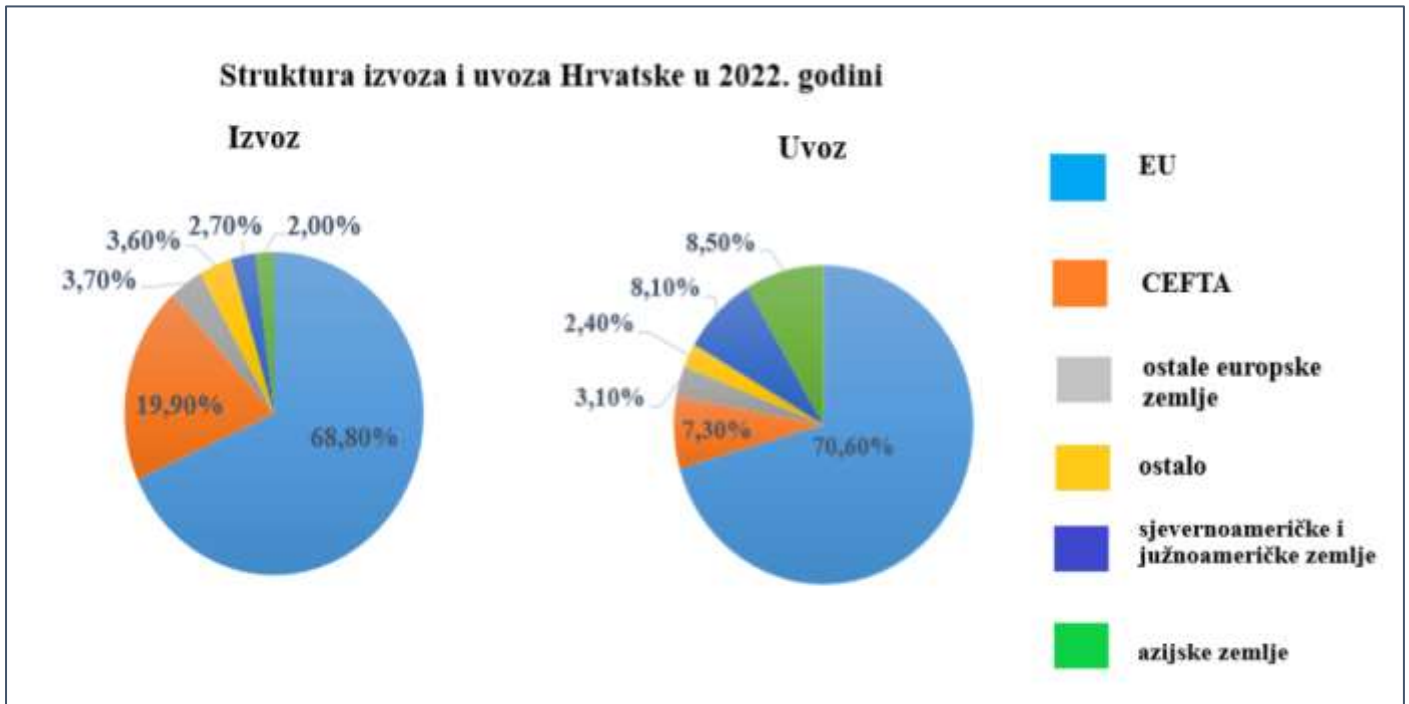
21. Ukupan broj zaposlenih u sektoru djelatnosti koja najviše izravno utječe na smanjivanje globalnoga indeksa gladi iznosi _____.

Naziv je djelatnosti kvartarnoga sektora s najviše zaposlenih u Hrvatskoj 2022.

_____.

**SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU DIJAGRAMA I
GEOGRAFSKE KARTE SVIJETA.**

2	
----------	--

22. Puno je ime međunarodne integracije koja je najvažniji vanjskotrgovinski partner Hrvatske _____ . Označi znakom **X** kontinent na geografskoj karti svijeta s kojim Hrvatska ostvaruje drugu relativnu vrijednost uvoza po opsegu.

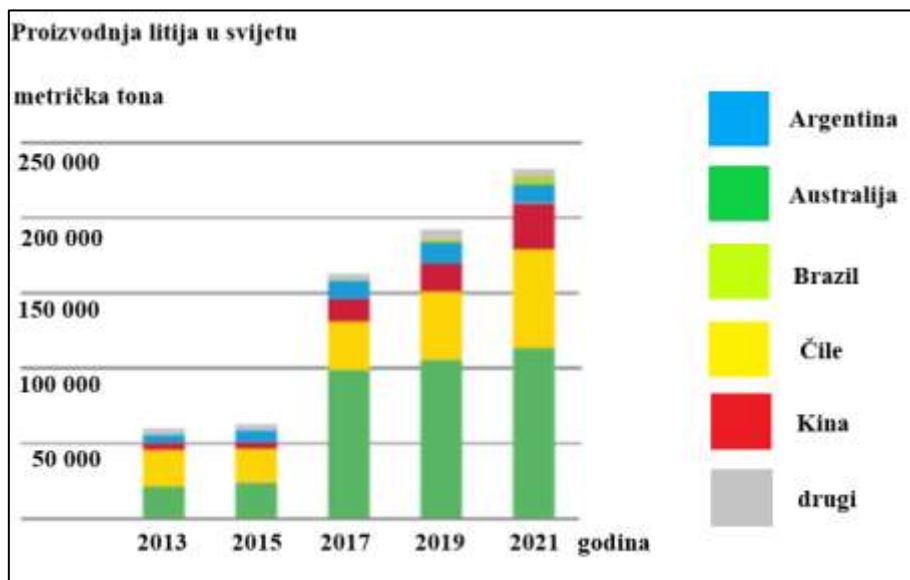
1	
----------	--

23. Koja je od navedenih tvrdnja utemeljena na dijagramima?
Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

- a) Manje od 10 % izvoza Hrvatska ostvaruje izvan matičnoga kontinenta.
- b) S azijskim državama Hrvatska ostvaruje četiri puta veći izvoz nego uvoz.
- c) S članicama integracije kojoj je pripadala do 2013. Hrvatska ostvaruje petinu uvoza.
- d) Veći je udio hrvatskoga izvoza nego uvoza usmjeren na kontinente Novoga svijeta.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU DIJAGRAMA.

3

24. Na crtu redom upiši prve tri države po proizvodnji litija 2021. godine. Zatim označi te države na geografskoj karti svijeta upisom broja u odgovarajući kružić.

1 _____; 2 _____; 3 _____

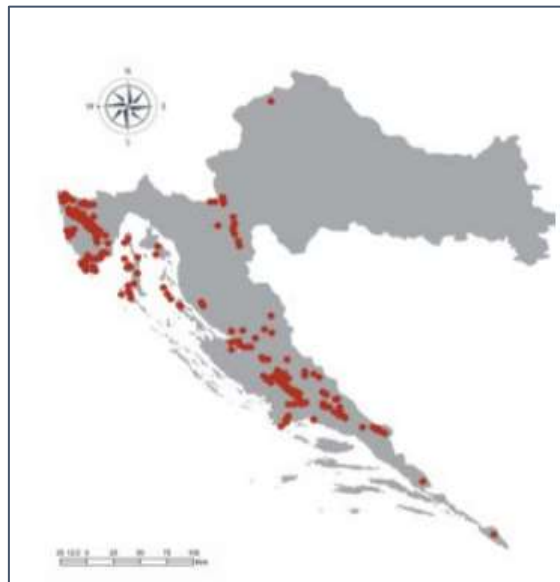
1

25. Najveći apsolutni porast proizvodnje litija između 2019. i 2021. ostvarila je država čije je ime _____.

1

26. Uporaba litija u proizvodnji baterija za automobile utjecat će na smanjenje potrošnje energenta čiji je naziv _____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU GEOGRAFSKE KARTE.

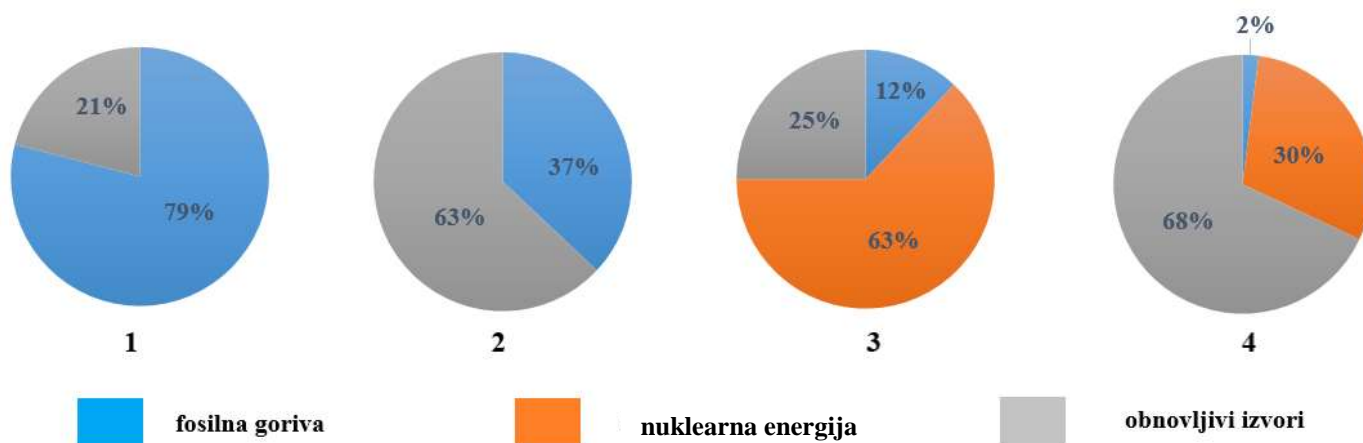
2

27. Naziv je rude čija su ležišta prikazana na karti, a čijom se preradom uz velike količine električne energije dobiva aluminij _____.

Aluminij se, doduše, ne dobiva izravno od te rude, nego je primarni proizvod njezine prerade sirovina čiji je naziv _____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU DIJAGRAMA.

Proizvodnja električne energije prema vrsti izvora u 2022. godini

2

28. Na crte iza imena država upiši broj pripadajućega dijagrama.

Hrvatska _____

Francuska _____

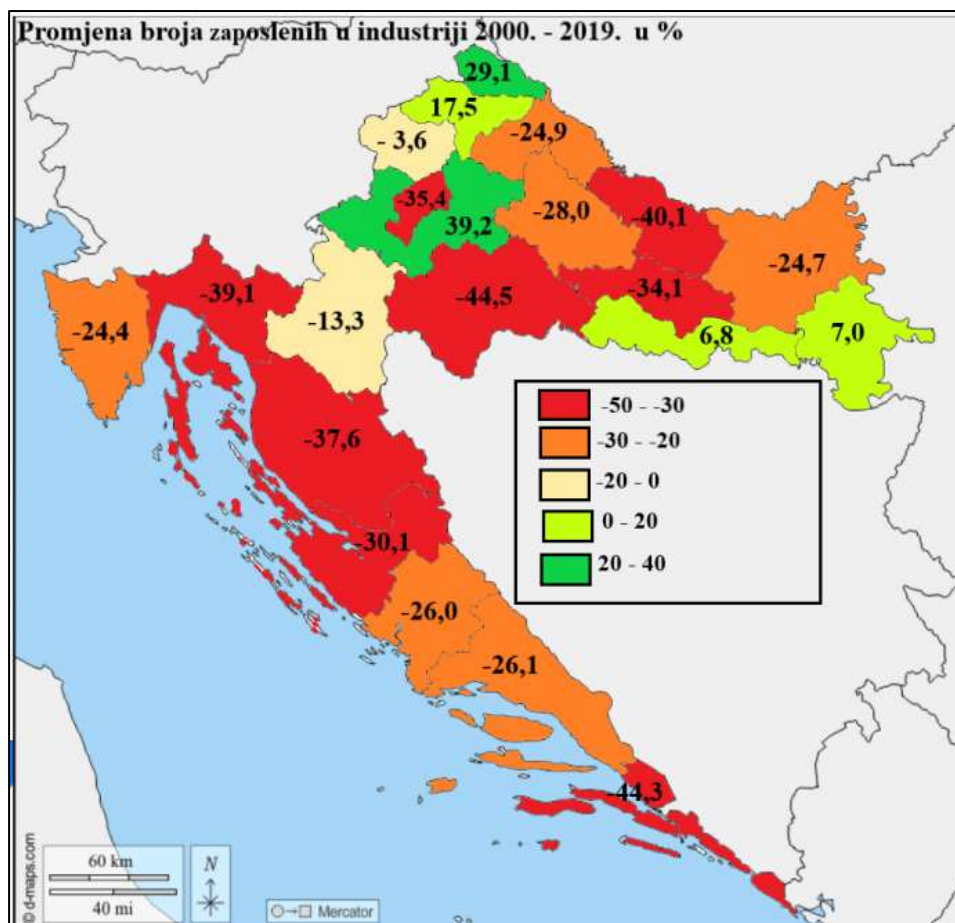
Poljska _____

Švedska _____

1

29. Ime je države iz 28. zadatka koja proizvodnjom električne energije najviše pridonosi emisijama stakleničkih plinova _____.

POSLEDNJI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

2

30. Naziv je procesa koji je rezultirao promjenom broja zaposlenih u industriji u većini hrvatskih županija između 2000. i 2019. _____.

Taj je proces najvidljiviji u županiji čije je ime _____.